

1. UVOD

Jedna od najpopularnijih i najtrofejnih kolektivnih sportova kod nas je svakako odbojka. To je sport koji privlači sve strukture stanovništva, svojom specifičnošću, igrom na mreži koja nema direktan kontakt sa protivnikom ali zahtjeva brzinu pokreta i razmišljanja.

Ona na poseban način oblikuje ljudski život i kretanje. Nastala je iz potrebe da se riješe praktični problemi ponašanja ljudi, koji su posledica modernog načina življenja. Kroz dosadašnja istraživanja dokazano je da se odbojkom mogu riješavati problemi tjelesnog razvoja, određenih oblika ponašanja, te problem duhovnih i moralnih vrijednosti.

“Odbojka je nastala 1895.godine u Sjedinjenim Američkim Državama, kada je Vilijam G. Morgan, profesor fizičkog vaspitanja u Holiouku (Masačusets), izmislio novu igru koju je nazvao „Mintonette”. Prvi egzibicioni meč je održan na Springfield koledžu 1896.godine, nakon čega je ubrzo igra dobila naziv koji će ostati sve do današnjih dana (volleyball). Odbojku je u našu zemlju 1924. godine doneo Vilijam Vajland, profesor folkloru i narodnih sportova iz Ouklenda (Kalifornija), kada je u organizaciji Crvenog krsta održao niz predavanja i demonstracija američkih sportova u Beogradu i Novom Sadu.

Odbojkaški savez je osnovan 1946. godine u okviru Saveza za fizičku kulturu Jugoslavije. Godinu dana kasnije, 1947. godine, osnovana je Svjetska odbojkaška federacija (FIVB), a tadašnja Jugoslavija je bila jedan od 14 osnivača (uz Belgiju, Brazil, Čehoslovačku, Egipat, Francusku, Holandiju, Mađarsku, Italiju, Poljsku, Portugal, Rumuniju, Urugvaj i SAD).

Od 13. februara 1949. godine, Odbojkaški savez je postao samostalna sportska organizacija. Dvije godine kasnije, na Evropskom prvenstvu za seniorke održanom u Parizu, stigla je i prva medalja za naš sport. Ženska odbojkaška reprezentacija Jugoslavije osvojila je bronзанu medalju”.¹

Moderno doba, radi postizanja vrhunskih rezultata, zahtjeva veoma stručan rad kako pri selekciji tako i pri samom trenažnom procesu. Selekcija u odbojci od stručnjaka zahteva posebnu odgovornost. Ona traži znanje i sposobnost za stručno prikupljanje informacija, poznavanje najspecifičnijih i najsigurnijih modela za otkrivanje i objektivnost prikupljenih informacija, a koje se odnose na tražene osobe i sposobnosti.

---

¹ <http://stakickristina.wordpress.com/>

U dugogodišnjem razvoju, specijalizacija igračkih uloga predstavlja kompleksan proces učenja s naglaskom na specifičnu pripremu, te fazu izbora i formiranja igrača u onoj ulozi u kojoj može maksimalno iskoristiti svoje predispozicije. Na taj način specijalizacija u odbojci podrazumjeva formiranje dizača ili organizatora igre, primača servisa, srednjeg blokera, korektora i libera. Prioritet u procesu specijalizacije ima ravnomjeren rad sa svakom igračkom ulogom posebno, te rad na integraciji s grupnom dinamikom odbojkaške ekipe.

Odbojka kao i ostale sportske grane, zahtjeva određeni nivo morfoloških i motoričkih funkcija, kako bi igrači upješno djelovali u situacionim uslovima. Iz navedenog, jasno je da je potrebno neprekidno teorijsko istraživanje i praktična provjera pomenutih specifičnosti, a u odbojci bi to značilo i provjera pojedinih morfoloških karakteristika. Sem različitosti sportova, koja je očigledna, postoji različitost struktura antropoloških sposobnosti i karakteristika među sportistima, jer ako njih ne bi bilo istraživanje trenažnih sredstava, metoda i opterećenja, kao i njihov uticaj na razvoj antropoloških sposobnosti i karakteristika, bio bi bezpredmetan i nepotreban. Odbojka je, trenutno kod nas, jedan od najpopularnijih kolektivnih sportova kod ženske populacije. U svakodnevnom riječniku dobila je pridjev najlepší sport, što je potvrđeno masovnošću, rezultatima i dobrom organizacijom, te je po odluci Ministarstva omladine i sporta RS za dodjelu donacija u 2013. Odbojkaški savez Srbije prvi na listi od granskih saveza po iznosu odobrenih novčanih sredstava.

Sve ovo govori da se radi o sportu, kojem treba posvetiti veliku pažnju. Ozbiljnim i stručnim radom doprineti omasovljavanju i vrhunskim rezultatima, čemu će i ovaj rad, nadam se, doprinjeti.